

๖ 107 6000 3

เพลงปลุกใจของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

อภินันท์นาการ
จาก
มณฑลพายัพ ด.ม.ด.จ.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2540

ISBN 974-589-162-2

๗๗

๒๕๓๓๗

๒๕๔๐

Copyright by Mahidol University

3837279 LCCS/M : สาขาวิชา : วัฒนธรรมศึกษา ; ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

KEY WORD : เพลงปลุกใจ / วัฒนธรรมการดนตรี / พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

ประจักษ์ สังกศ : เพลงปลุกใจของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ (MAJOR GENERAL LUANG VICHITWATHAKARN'S SONGS OF ENCOURAGEMENT). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : โสภส สิริไสย์, กศ.บ.,ศศ.ม.,M.A., ลักษณ์ ดาวรัตน์หงษ์, อ.บ., ศศ.ม., Ph.D., ประณต มีสอน, กศ.บ., ศศ.ม. 135 หน้า. ISBN 974-589-162-2

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์เนื้อร้อง และทำนองเพลงปลุกใจของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ ซึ่งประพันธ์ขึ้นในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง พ.ศ.2475 โดยเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ แนวความคิดทางการเมืองของผู้นำ บริบททางสังคม วัฒนธรรม และนโยบายทางการเมือง

ผลการศึกษาพบว่า บทเพลงที่ประพันธ์โดยพลตรีหลวงวิจิตรวาทการมีทั้งหมด 204 เพลง แยกเป็นบทเพลงปลุกใจที่ใช้ประกอบละคร 120 เพลง บทเพลงขับร้องทั่วไป 84 เพลง จากการพิจารณาจากเนื้อร้องของบทเพลงสามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท คือ เพลงวีรกรรม เพลงแห่งความรักชาติ เพลงแห่งความสามัคคี และเพลงความรักระหว่างหญิง-ชาย ซึ่งแฝงไว้ด้วยคติความรักชาติ ซึ่งเพลงต่าง ๆ เหล่านี้ พลตรีหลวงวิจิตรวาทการประพันธ์ขึ้นเพื่อสนองนโยบายนิยมไทยต่อต้านจีนของจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นการให้บทเพลงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดนโยบายของรัฐสู่ประชาชน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า บทเพลงเหล่านี้เป็นเพลงที่สะท้อนความเป็นตัวตนของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการมากกว่า การสนองนโยบายชาตินิยมต่อต้านจีนแบบสุดโต่งของรัฐ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า พลตรีหลวงวิจิตรวาทการมีเชื้อสายจีน ผ่านการบวชเรียนในทางพุทธศาสนา ทำให้แนวคิดเป็นทางสายกลาง ผ่านการศึกษาจากต่างประเทศ เป็นนักการทูต มีวิธีการเจรจาที่ประนีประนอม ไม่ก้าวร้าว ไม่นิยมความรุนแรง คุณลักษณะดังกล่าวทำให้บทเพลงของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการมีคุณค่าต่อสังคมไทย และได้รับความนิยมนมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเพลงปลุกใจในยุคหลัง

3837279 LCCS/M : MAJOR : CULTURAL STUDIES ; (CULTURAL STUDIES)

KEY WORD : SONG OF ENCOURAGEMENT / CULTURAL MUSIC / MAJOR

GENERAL LUANG VICHITWATHAKARN

PRAJAK SANGKET : MAJOR GENERAL LUANG VICHITWATHAKARN'S
SONGS OF ENCOURAGEMENT THESIS ADVISOR : SOLOT SIRISAI, B.A. M.A.
(LINGUISTICS), M.A. (ANTHROPOLOGY), LAKANA DAORATANAHONG, B.A., M.A.,
PH.D., PRANOTE MEESON, B.A., M.A.

This study is the analysis of content and melody of encouragement composed by Major General Luang Vichitwatham during a period in which nationalism and anti-Chinese policy were enforced. In this analysis, the policy and political thinking of the national leader and the socio-economic condition in Thai society are included. It is found that :

Major general Luang Vichiwathakarn composed a total of 204 songs which can be classified into two categories : 120 songs of encouragement used in stage theater and 84 common songs. From the analysis of the songs content, the 204 songs can also be classified into 4 categories : songs of heroism, songs of patriotism, songs of consolidation and songs of love. These songs are undoubtedly composed for serving the patriotic nationalism and anti-Chinese policy of the Thai government. However, in the content analysis of song, it is found that Major General Luang Vichitwathakarn's declined to serve the extreme policy of the Thai government during that time. By doing so, he avoided using strong words against Chinese ethnic and tried to promote brotherhood understanding between two groups of people instead. This avoidance can bring up the value of the songs. In the final statement, there are some factors related to his thoughtful ideas; 1) having Chinese origin, 2) experience of monk, 3) diplomatic professional and, 4) well educated person.